

FOGADÓ

A MAGYAR FOGADÓS, VENDÉGLŐS, KÖCSMÁROS ÉS KÁVÉPISÁR, A BORGAZDASÁG ÉS IDEGENFORGALOM ÉRDEKEIT KÉPVESŐ SZAKLAP

Előfizetési díj:
Égész évre 12 kor Félévre 6 kor.

Szerkesztő és lapkiadónos
FLÓR GYÖZŐ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 13. sz.

Vendéglősök és kávéosok figyelmébe!

A Csurgói Tejkivittel

mely nem ilyen, egyedül az egész monarchiában, ajánlja egy évi pótlással tartós és hízelő hatású tejtermékeket lemez dobozokban legmentesebben elszarva és pedig

la sterilizált habtejszín,
la sterilizált és homogenizált kávétejszín,
la sterilizált és homogenizált teljes tej.

A sterilizált habtejszín a legjobb felföldi szarvasmarha tejből ered — A tejföl feltehen liszta, idegen anyagotl mentes és évekig eltarthat, igen alkalmas habtejszínnek — Kéjen arjegyeket és használati utasítást.

TEJKIVITEL társ. k. k.
CSURGÓ (Somogy megye).

Telefon 22.

TARTALOM

Ünnepek
Köznevelés
Művelődésügy a költészet területén
Hívatásunk élete
Egyelőre köznevelés területén
Vendéglősök és Kávéosok köznevelés területén
Társulati élet
A művelődés
Lelkiismereti kérdések a kereskedés területén
J. Ányoska köréből (Hírlélek).
Emlékek
Külföldi köznevelés
A Budapesti Kultúra
Hírlélek (Haberer utca) Mag.

Magyar történelem, Hírlélek (Haberer utca) Mag.
Magyar történelem, Hírlélek (Haberer utca) Mag.
Magyar történelem, Hírlélek (Haberer utca) Mag.
Magyar történelem, Hírlélek (Haberer utca) Mag.
Magyar történelem, Hírlélek (Haberer utca) Mag.
Magyar történelem, Hírlélek (Haberer utca) Mag.
Magyar történelem, Hírlélek (Haberer utca) Mag.
Magyar történelem, Hírlélek (Haberer utca) Mag.
Magyar történelem, Hírlélek (Haberer utca) Mag.
Magyar történelem, Hírlélek (Haberer utca) Mag.

József főherceg kamarái szállítók Seifert Henrik és Fiai

és szász és kir. udvari tekeasztalygárosok
a román, a bolgár, a szerb és a perzsa sah fő felségiek udvari szállítói.
és szász és kir. szab. jégsekrengyárosok.
BUDAPEST, VII., DOB-UTCA 90. sz.
Ajánlják legújabb és legjobb szerkezetű amerikai légkörforgató jégsekrengyeiket, melyek eddig a legtekélyesebb hőmérsékényt igazolták.

Vendéglői szakkönyvtár.

Alkalmazott tudományok, Alkalmazott és magán-küldetés.

Fogadós, vendéglős, kávéos és pincér:

ALMÁKOR (1905. évf.) Ára belkötve 3 korona.
ALMÁKOR (1906. évf.) Ára belkötve 3 korona 20 fillér.
VENDÉGLŐSÖK NAPJA (1909. és 1911. évf.) Ára belkötve 1 K 30 fill.
VENDÉGLŐS NAPJA (1912. és 1913. évf.) Ára belkötve 1 kor. 20 fillér.
VENDÉGLŐS NAPJA (1914. évf.) Ára belkötve 2 korona 30 fillér.
Küldetés és Fogadó kiadóhivatala, Bpest, VIII., Rákóczi-ut 13. számú kiadóhivatalában.

“FOGADÓ” KÖNYVNYOMDA ÉS LAPKIADÓVÁLLALAT

Vendéglős és kávéházi nyomtatványok nagy raktára.
Elvállalja: Nyomjegyek, esküvői értesítések, sorlevelek, folyóiratok, arjegyek, művek, évi jelentések, lapirattal, ügyvöl, hivatali, ipari, kereskedelmi és az összes fogadós, vendéglős és kávéházi nyomtatványok a mag. elvállalás, nyomjegyek, könyvek, sorlevelek és kávéházi nyek, menük, asztalkártyák, berletdíjak, szobahajentések stb. nyomtatványok kifogástalan elkészítéssel.

BUDAPEST VIII.
SZENTKIRALYI-UTCA 34

TELEFON: JÓZSEF 39-70

Vendéglős és kávéházi cikkek olcsó beszerzési helye.
A vállalat szállít Budapestre hazhoz kibővíve a vidékre utatvéllel: fogajvöl, szipkát (cégnyomással), hektogroph-lapokat és téntálat (minden szabvány), kartablát, szétvá, szarvas, álm-kéret, dákó-héti a ragasztó: — papír-és-alvátlat, számlaasztalat (frissítő szűrés-szűrő), nyomtatási: sötetes, könyv- és kávéházi íveket, bon-blokk-akat, bélyegzőket, stb. stb.

ORSZÁGOS
VENDÉGLŐS
SZAKKÖZLÖNY.

FOGADÓ

ORSZÁGOS
PINCÉR
SZAKKÖZLÖNY

A MAGYAR FOGADÓS-, VENDÉGLŐS- ÉS KÁVÉSZIPAR, A BORGAZDASÁG ÉS AZ IDEGENFORGALOM ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ SZAKLAP

HIVATALOS KÖZLÖNYE

az „Országos Vendéglős Egyesület”, — a „Székeslővárosi Vendéglős és Kocsmárosok Ipartársulata”,

a Szabolcsi Szállások, Vendéglős, Kétháztelepülések és Kocsmárosok Egyesülete — Tolnava Megyei Vendéglős és Kocsmárosok Egyesülete — Veszprémi Megyei Vendéglős, Kocsmárosok és Kávészipari Ipartársulata — Kassa, Szabolcsok, Vendéglős, Kocsmárosok és Kávészipari Ipartársulata — Ezerháztelvi Vendéglős, Kávészipari és Kocsmárosok Ipartársulata, — Csepeli Kocsmárosok Ipartársulata, — Sárkút és Vidék Vendéglős, Mezőgazdák és Hívosok Ipartársulata, — a Pécset-Bárczyai Vendéglős Ipartársulata, — a Székeslővárosi Öngyógyító és Elhelyező Egyesület, — Németújvári Vendéglős Ipartársulata, — Pannóniai Pincér Öngyógyító és Mezőgazdák, — Létravéti Szállások, Vendéglősök és Kávészipari Ipartársulata, — a Szatmárnémetői Fogadósok, Vendéglősök és Kávészipari Ipartársulata, — Zombori Fogadósok és Vendéglősök Ipartársulata, — Nemesszentiványi Vendéglősök Ipartársulata, — Hapsadva Megyei Vendéglős, Kávészipari és Kocsmárosok Ipartársulata, — Csurgóvármegyei Vendéglősök és Kocsmárosok Ipartársulata, — Sopron Alapítványi Vendéglősök Ipartársulata, — Sárospataki Vendéglősök Ipartársulata — az Énekgyár és Vidéki Fogadósok, Vendéglősök és Kávészipari Ipartársulata, — a Csáki Vendéglősök Ipartársulata, — az a Mezővár, Turkeve és Dórványi Vendéglősök Ipartársulatainak közösen.

Előfizetés: Egy évre 12 K. Félévre 6 K.
Megjelenik 1-én és 15-én.

Szerkesztő és lapigazgató:
FLÓR GYÖZÖ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 19. sz.

Értesítés. T. előfizető közönségünk értesítjük, hogy szerkesztőségünk és kiadóhivatalunk augusztus hónap 1-én a Rákóczi-ut 19. szám témalettel (II. udvar) helyeztük át. A „Fogadó” szerkesztősége és kiadóhivatala tehát e hónap elsejétől kezdve Budapest, VIII. ker., Rákóczi-ut 19. sz. felemelten van. T. előfizetőinket kérjük, hogy ezentul leveleiket és pénzküldeményüket ezen új címünkre intézzék.

Közönségünkhez. Néhány nap óta világtörténelmi események központjában áll országunk. A világhistoriának ezt a mozzanatát, kényszerítő okokból a mi monarchiánk csínjája. Hogy az események mint és hogy fognak végződni; előre nem tudhatjuk. De barmint alakuljanak a dolgok, abból rossz nem származhat. Nem érthető gazdasági helyzetünk, mely ma a legalsó fokon, vagyis azon a ponton áll, amelynek a leghelyesebb meghatározója az a kifejezés, hogy ennél rosszabb, már úgy se lehet. A háborús események tehát csak jobbat: közzagdaságunk újjászülését, ipari és kereskedelmi életünk feltrillását és megerősödését hozhatják. Amikor pedig ezek a nagy események forrnak s zajlódnak körülöttünk, nagy és sokszoros érdek, hogy mindenkinek megálljon a maga helyén és ne mulassza el a kötelességek teljesítését. Így a mi iparunkhoz tartozók se feledkezzenek meg a közdolgakkal kapcsolatos köteleméről. Ápolják, sőt, ezuttal még inkább, a kari érdekeket s támogatassák úgy a helyi mint az országos intézményeket, amelyeket nagy küzdelmek és áldozatok árán hoztak létre. De kiválteken vegyék észrettel körül és támogassák szaksajtóinkat, az ő iparukat, ösztönizet egyedül képviselő „Fogadó”, amely mint mindig, abban a nehéz időben is egyforma éberséggel áll őrt és teljesíti hőn azt a feladatot, amely tisztán csak az ő közönsége javát és érdekét celozza.

Miért szükséges a kötelező társulás a vendéglősiparban?

A kötelező társulással kapcsolatban önmagától kell hogy kialakuljon a gyakorlat kimutatása annál, aki a vendéglős-, kávé- vagy fogadós pályára lép. Ez is igen fontos eszköze a haladásnak és az üzleti engedélyt bíró iparosok egzisztenciájának némi biztosítására. Azért mondjuk „némi” biztosítéka, mert akinek nincs rátermettsége arra, hogy szakértelmével üzleteljen és általában ismeretével tehát, egy kis intelligenciával vendéglétezz bámi is tud-

jon, az nem igen boldogulhat ezen a pályán még akkor sem, ha 1—2 évi gyakorlata is van. De ez a nagy elvölto, hogy csak az kaphasson engedélyt vendéglős és vele kapcsolatos ipar gyakorlására, aki ezekben az iparágakban gyakorlatot képes kimutatni. — kiesinyes dolognak kell, hogy tekintessék.

Mert a kérdést nem az döntheti el, hogy egyes iparosok a nagy ipari versenyben önállóságukat fenntarthatják e vagy sem, mivel ezt nemcsak szakismeret és intelligencia, hanem az anyagi kiltartáshoz szükséges eszközök birtoklása is befolyásolja, — hanem akörül forog a kérdés, hogy megvannak-e az egyéb ipari előfeltételek arra, hogy a kötelező társulással kapcsolatban a gyakorlat kimutatása is törvényes biztosított nyerjen.

Tehát a képesítés, illetve gyakorlat kimutatása, ha formai dolgoknak tekintik is, mégsem annyira mellékes, mert mégis bizonyos biztosítékot rejt magában a vendéglős és rokonszakkmiák korszerű haladására. Nyilvánvaló dolog, hogy a szakértői inkább tájékozódik az ipara és így a saját érdeke javára teendő intézkedések formulázásához, mint az, aki nem mint tanult iparos kezdi ezen a téren a pályát, és arra van utalva hogy az üzlet nevelje őt szakemberré, igen sokszor, és talán a legtöbb esetben úgy a saját, mint a kartársai kárára. Elvben mi is baráti vagyunk a legkorlatlanabb iparszabadságnak és annak az elvnek, hogy mindenki úgy boldoguljon, a hogy tud, — de ebben az iparágban a tapasztalatlan kezdőt önmaga ellenében is meg kell védeni. Nem elég a vágás és pénz a vendéglős pályára való lépésre, a forma ságnak vagy csekélységnek látszó szakismeret nélkül sokba kerülhet ennek a vágynak kielégítése. Rámehet arra a kezdő nem szakember egész vagyona.

A már évek óta tartó kedvezőtlen gazdasági viszonyoknál fogva, a nagy pénztelenség mellett erős küzdelmet kénytelen kijelteni a régi tapasztalt vendéglős is. Mennyire nehezebb az a kúzdalem annál, aki minden szakismeret nélkül válik vendéglősé. Az ilyen kezdő embernek első törekvése oda irányul, hogy olcsóbb árakon adja italát és ételét, mert ő vendégeit, fogasztókat akar magához szoktatni. És evel a versennyel nemcsak a régi szomszéd vendéglősöket károsítja, hanem önmagát is, mert ami észreveszi magát a vendég-szerző felbuzdulásában odajut, hogy „se pénz, se pozító.” Ez az eljárás első sorban tisztességellen verseny és másodszorban önkárosítás

Kezdő szakember ezt nem teszi. És ép-

pen azért érdekében áll az összes vendéglősöknek és rokonszakkmiának, hogy a kötelező társulás mellett az ujember szakközlettségének igazolása is mondassék ki a törvényben mint feltétlen kelléke annak, hogy valaki vendéglős, fogadós vagy kávé s lehessen. Nincs haladás azokban az iparágakban addig, míg a testület együttműködésének törvényes biztosítékai nincsenek. Erre kell törekedni minden szakközletett vendéglősnek, fogadósnak és kávésnak. Rá kell birmunk említeni szakköreinket, hogy ennek a kívánalomnak fontosságát értesseék meg azokkal is, kiket az üzlet tett meg szakértőkké, akik t. i. nem mint vérbeli szakértők léptek ezen iparágak bármelyikére. Ennek, minden egybőlto most elteintve, két fontos oka van. Az egyik az, hogy a szervezett kisebbség küzdelme ne lankadjon el ipara érdekeinek teljesítésében, ipara tekintélyének emelésében, ipara jogviszonyainak rendezésében és másodszor, hogy a nagyobb, nem szervezett, tehát a kötelező együttműködéstől távol álló rész, ne nézhesse tétlenül, hogy jobb belátása korszalai miként és áldozatok árán, fáradságos munkával kaparják ki a gesztenyét a parázsból — az ő javára is.

Ezt az állapotot meg kell szüntetni és ezt mondta ki a legutóbbi országos vendéglős kongresszus is, mert az az állapot szegénytelen a vendéglős, fogadós és kávészipar. Megszüntetendő pedig ugy, hogy az új ipartörvényben levessék ezeknek az iparágaknak testületi (és nem társulati) szervezetét.

TÁRSULATI ÉLET

A soproni ipartársulat emlékünnepele.

A „Soproni fogadósok, vendéglősök és kávéosok ipartársulata” — mint előzőleg említettük — július 14-én tartotta alakulása 25 éves fordulójának ünnepét. Az ünnepélyen 240—250-en vettek részt. A helyi kartársakon, valamint a hatóság képviselőin kívül megjelentek: *Asódy Imre* a „Székeslő vendéglősök és kocsmárosok ipartársulata” alelnöke, a társulat valamint az „Országos Vendéglős Egyesület” képviselőiben; a „Kismarton és Nagymarton vendéglősök ipartársulata” vezetője: *Gábrriel Ferenc* vendéglős ötdimágval Szombathelyről és többen a megyebeli községekből. Megjelentek továbbá a „Péni vendéglősök ipartársulata” elnöke: *Wenzl Ottmár* s alelnöke: *Isop Josef* (mindketten jösmérősök az orsz. kongresszusról) *Kolték Nándor* az „Osztrákbirodal-

mi vendéglősk szövetsége" elnöke, valamint *Bernhardt Lajos* a „Wiener-Neuslatdtársulat” elnöke és a kornbergi ipartársulat elnöke és összesen 25-en.

Az ünnepi díszközyűlést d. 4 órakor nyitotta meg *Grossner Pál* elnök szép beszéd kíséretében, amelyben az ünnep jelentőségét méltatta és az alapítók érdemei munkájáról emlékezett meg. Utána *Berez Ábel* volt orsz. képviselő tartotta ünnepi beszédét, amelyben az alakulás történetéről emlékezett és kapcsolatban a régi éke rendszert ismertette. Fölhozza végül, hogy akik a társulatot alakították, közülök esakizenevenyelenek: ezek egyike *Csitkovics P.* alelnök, akinek 25 éves önállósága a társulat 25 éves ünnepével esik össze s kit ez alkalommal melegen üdvözölt. *Csitkovics P.* közszónd szavai után

Asvány Imre állott szóhára. Mindenekelőtt az „Orsz. V. Egyesület” és a „Székes, vend. és kocsm. ipartársulata” üdvözlétet tolmácsolta. Azután a társulás és a kari eszmét fejtegette. Példaként állította oda a soproni társulat kezdeményezőt, akik dacára, hogy abban az időben a vendéglősk és kocsmáros virágúkat éltek, nem tudták mi az: rossz helyzet, s fölismerték az egybetartozásúg szükségességét, ennek érdekében fáradoztak és a kartársakat az egy és mindnyája érdekében buzdították. Ma ez másként van, a szükség és nyomor, diktálja a társulás szellemét. Az igazság azonban egyformán is az, ami akkor volt, hogy az erő az egyesülésben van. Majd az „Országos V. Egyesület”-ről emlékezett meg, amelynek lobogója alá is ennek a fontos kérdésnek a társulás és egytelés szükségének fölismerése sorakoztatta és sorakoztatja egyre nagyobb számban a kartársakat.

Fenz Otmár a Weni ipartársulat, *Kottek Nándor* az Osztrákbirodalmi szövetség, *Bernhardt L.* a Bécsújehelyi társulat nevében üdvözölték a díszközyűlést. Ezután *Grossner* elnök az üdvözöl táviratokol olvastatta föl, majd megköszönte a tagok szíves részvételét és a gyűlést berkesztette.

A közyűlés után hat és fél órakor volt az ünnepi lakoma. A díszlakomán, épyú mint a közyűlésen, *Asvány Imre* számar az első helyet jöltek ki. Az ünnepi lakomán az első felközyűlést *Ulein J.* kir. tanácsos, az iparkamara képviselője mondta. Utána *Grossner* elnök, *Asvány* s a wieniek elnökei stb. beszéltek. *Asvány*, Imrnek ez alkalommal mondott beszéde annyira magával ragadta a résztvevőket, hogy folyton föl kívánták hallani. Ennek határási lehetett tapasztalni a másnapi hajnali elutasás alkalmával is, amikor a budapesti kiküldöttet autókön és zeneszóval kísérték ki az állomásra. A többi küldöttet szintén másnap utaztak el a szépen sikerült jubileumi ünnepély színhelyéről.

Budapest. A budai fogadósk és vendéglősk ipartársulata július 16-án választmányi ülést tartott. A gyűlésen Hamberl Ádám és Marx Miksa a Marosvásárhelyen tartott kongresszus lefolyásáról, míg *Prine István* a Horvátországi vendéglősk szövetségének előzőleg Zágrábban tartott naggyűléséről számoltak be. A jelentések nagy helyesléssel tudomásul vették, majd a folyó ügyeket intézték el.

Nagykikinda. A nagykikindai vendéglősk és pályaközi kartársak bevonásával aug. 25-én szervezkedő gyűlést fogtak tartani. A szervezkedő mozgalom élén *Munkácsy Jenő*, *Vajdits Mihály* és *Reddk Dusan* buzdítottak és a környékbeli vendéglősk figyelmét is fölhiháják, hogy a gyűlésen minél többen vegyenek részt.

ORSZÁGOS VENDÉGLŐS EGYESÜLET

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEL.

Értesítés. Az „Országos Vendéglő-Egyesület” t. tagjait értesítjük, hogy f. é. augusztus 1-én az egyesület irodájá a VIII. ker., Rákóczi-ut 19. 1/2 em. (II. udvar), helyezték át, a hova minden levelet és küldeményt címezni kérünk. Egyben kérjük a t. kartársakat, hogy a leveleket s egyéb küldeményeket *ne személyekre*, hanem mindig az egyesület címére sziveskedjenek címezni.

Továbbá kérjük ugy a I. ipartársulatokat valamint a I. tagtársukat, hogy a hátralekós tagdíjaukat mentől előbb sziveskedjenek beküldeni, nehogy a hátralekós felszaporodjanak.

Az elnökség.

Felkérjük a vidéki kartársakat, hogy az Országos Vendéglős Egyesületbe való belépésük jelentésk be. Bejelentésük után megküldjük az alapszabályokat. Beíratási díj 2 kor. Évi tagdíj 4 kor.

Az elnökség.

A SZÉKESFŐVÁROSI VENDÉGLŐSK

ÉS KOCSMÁROSI IPARTÁRSULATA

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEL.

Ertesítés. A „Székesfővárosi vendéglősk és kocsmárosok ipartársulata” t. tagjait értesítjük, hogy a mai napon az ipartársulat irodájá a VIII. ker., Rákóczi-ut 19. sz. háza (1/2 emelet, II. udvar) helyezték át.

Az elnökség.

Az Ipartársulat hivatalos helyisége: VIII. Rákóczi-ut 19 sz. jélemelet (II. udvar).

Hivatalos órák: minden hétfőn és szerdán és pénteken délután 3—6 óráig.

Jogitanácsot az ipartársulat minden tagja ingyen kaphat, ha az íránt az ipartársulat irodájához fordul.

Az Ipartársulat mindennemű hivatalos közléménye kizárólag a „Fogadó” utján közölhetik.

Kérem a társulat t. tagjait! Felkérjük a t. kartársakat, hogy sziveskedjenek a náluk megjelölő társulati pénzbeszedőnek a tagdíjaukat nyugta ellenében pontosan megfizetni és családtagjaukat megbizni, hogy távollétekben beválthassák az esedékes havi nyugtákat. Ezt a kérelmet indokoltá teszi az a ténykörölmény, hogy ha a pénzbeszedő egy és ugyanazon kartárshoz egy-egy hónapban többször elmenni kénytelen, nem képes a havonként esedékes tagdíjaukat pontosan beszédni és ezáltal felszaporodnak a hátralekós.

Az elnökség.

Pályázati felhívás.

A „Székesfővárosi Vendéglősk és Kocsmárosok Ipartársulata” pályázatot hirdett ezenel a néhai csantavéri Törley József nevére és emlékére a nevezett ipartársulattal keresete és munkára képtelen tagjai segélyezésére tett 1000 koronás alapítvány eszédek másjaira. Pályázati kérvények f. é. augusztus hó 15-ik nyúljanak be az ipartársulat irodájában Budapest, VIII. Rákóczi-ut 19. sz. l. emelet. Csak az ipartársulat tagjai pályázhatnak.

Az elnökség.

A söntésekről.

A „söntés” üzleti természetrajzával már foglalkoztunk. Azok t. i. nem mások, mint *lőglóglóalkozásokban* pálinkamérés, *melékfoglalkozásokban:* bor- és sörmérés. Állandó konkurrenciai a vendéglőknek ez engedély nélküli működő szesz- tea és egyéb kereskedők. Szóval: a söntés amolyan üzlet, mely a fővárosi tanács, az elsőloku iparhatóság és a pénzügyigazgatóság jóváallóbbal mindazzal foglalkozhatik, amifől más, törvények és szabályokira kiváltságos, büntet mellett éltetik. Ezen kiváltságos helyzetet a „söntés” tulajdonosi ki is használják és amint hatóságainak ismerjük, továbbra is a megkedt csapáson fognak haladni a vendéglősk kárára.

A székesfővárosi tanácsa, hála Vita tanácsnok urnak, annyira dédelgett mind ezeket az üzleteket, melyeknek vagy egyedüli vagy lőglóglóalkozás a pálinkamérés, hogy a „söntések” most már azt sem tudják, hogy mit csinálnak jövedükben. Neki indának nagyobb tétőglóglóalkozás és most már arra törekzenek, hogy *iparengedélyt* szerzhessenek vendéglőszőr üzletre.

Téhat pálinkamérés vendéglősk jelleggel! Nem rossz ötlet. Ugyan, mint mikor a mezitől járó ember cilyder kalapot visel.

De ugylátszik az iparhatóság már kezdi megmondolni a dolgot. Az egyik kerületi előjárású mint elsőloku iparhatóság megtagadta az iparengedély kiadását, mivel korlátlan pálinkamérésnek nem jár vendéglősk iparengedély. A szóban forog két söntést, melyek tulajdonosi iparengedélyt tolmádoztak, megtekintették és mint velük közlik, egyiknek a helyisége sem felel meg vendéglőknek. De az illetőknek eszük ágába sem lehet, vendéglősk (konyhárral) felszerelni, hanem mindenesetre arra törekzenek, hogy vendéglősk engedély mellett mindazokat az ipari jogokat gyakorolhassák, ami a vendéglőknek biztosítva van.

Nagyon jó lesz, ha nem csak az elsőloku iparhatóság, hanem a lehebbviteli hatóságok is korlátozzák a „söntések” túllengését és egyuttal azok elszaporodását is megakadályozzák, mert ezzel ugyan italméresi visszaéléseket szüntetnek meg, melyek immár, vendéglősk szempontból túrhételnek. Ezt az intézkedést méltán elvárhatják a vendéglősk az illetékes hatóságoktól, melyek a pálinkamérés dédelgésében amugy is már tulmentek a megengedhető határokön.

Lehet-e egy helyiségben kávéház meg cukrászda?

Sok turcsa és lehetetlennek látszó dolgot létezik a világon, különösen pedig a mi iparunk terén, azonban ez még se létezhet. Tudniillik kávéház és cukrászda nem lehet egy helyiségben. Ennek okát, esetét pedig az alábbiak világítják meg.

Fogarason, valami Chiba Károly nevű cukrász, helyiségében kávéházi és kifizési ipart kezelté tolytatni. Téhat nem is egyet vagy kétőt, hanem mindjárt hármat. Mindezt pedig tetézte azzal, hogy kismértékben italméresi engedélye alapján korlátlanul és vigan mérte az italokat. Chiba ezen eljárásával az ottani vendéglősköt erősen károsította, és ezt nem voltak hajlandók elnézni, hanem eslekedtek. Ugy t. i. hogy először értekeztek az ügyről és aztán — a múlt évben — az Országos Vendéglős Egyesülethez fordultak oly kérelemmel, hogy az Egyesület járjon el és hasson oda, hogy ettől a kellemetlen és törvénytelen alapon működő konkurrenستől megszabaduljanak.

Az „Országos” nyomban eljárt a fogarasi kartársak ügyében és Chibát a pénzügyvizsgálóságnál, valamint az iparhatóságnál feljelentette. A pénzügyvizsgálóság Chiba cukrászt jövedéki kihágás miatt pénzbírsággal sújtotta, az iparhatóság azonban a panaszt elutasította. Az elutasító határozat ellen az Országos V. Egyesület aztán fellebezett és Fogaras vármegye alispánja a következő véghatározattal adott helyt a fellebezésnek:

Szám: 3246/94.

Fogarasvármegye alispánja.

— Városi tanácsnak — Fogaras.

Fogarasvármegye alispánja, mint II. foku iparhatóság, Fogaras rend. tan. város tanácsának, mint I. foku iparhatóságnak 6428—913 sz. alatt hozott I. foku véghatározatát, melyben Chiba Károly fogarasi lakosnak engedélyt adott arra, hogy cukrász és kávéházi iparát egy és ugyanazon helyiségben gyakorolhassa. — a budapesti Országos Védőfelügyeletnek nyílt határidőben beadott írásbeli fellebezése folytán felülbírlván, hozta az alábbi II. foku

Véghatározatot.

A fellebezésnek helyt adva, a sérelmezett I. foku véghatározatot megváltoztatom és Chiba Károly fogarasi lakos kötelezem, hogy kávéházi üzletheiségét a cukrászda helyiségétől teljesen elkülönítse és ennek megtörténtét — a kávéházi iparengedélyt különben visszavonásának terhe alatt — Fogaras r. l. város tanácsa, mint I. foku iparhatósághoz ezen véghatározat kézbesítésétől számítandó 60 nap alatt jelenítse be felülvizsgálás végett.

A nevezett I. foku iparhatóságot pedig utasítom, hogy az említett üzletheiségek elkülönítésének megtörténte és bejelentése után, azt azonnal vizsgálja felül és amennyiben azt találja, hogy az elkülönítés nem felel meg a követelményeknek, vagy ha a bejelentés a kitűzött határidőig meg nem tétetik, panaszoltat a kávéházi ipar gyakorlásától azonnal tiltsa el, illetőleg az iparengedélyt vonja vissza.

Ugy kellett határoznom, mert a kávéházi és cukrászárnak egy és ugyanazon helyiségben közösen való gyakorlása meg nem engedhető, annyal is inkább, mivel az I. foku véghatározat indoklásában is kifejezést juttattam ama körülmény, hogy a megváltozott viszony, nevezetesen egy újonnan megnyílt modern kávéház az igényeket teljesen kielégíti, épen a mellett bizonyít, hogy panaszoltának a követelményeknek meg nem felelő üzlete jelenlegi elhelyezésében lenn nem tartható.

Ezen véghatározat ellen a kézbesítést követő naptól számított 15 napon belül Fogaras rend. tan. város tanácsának beadandó és Kereskedelmi min. kir. Miniszter urhoz intézett fellebezésnek van helye.

Miről Fogaras rend. tan. város tanácsát a feljebbírt iratok a jelen véghatározat 3 péld. kiadása mellett további eljárás végett értesítem. Fogaras, 1914 évi július hó 3-án.

Belle Sándor
alispán.

A KONYHA KÖREBŐL.

Befőzésok.

A csersznyeérből kint, míg a barackérbé most vagynak bent. Közönb. áll az alma, körte, szilva és hasonló ringlófajok érése is, kivéve a korán érkeket, amelyekből a szükséges mennyiség már jó előre be is főzött gazdaszonyaink. Most leginkább a barackbefőzés és iz-készítés teendői folynak a vendéglői konyhákön; ez azonban már csak ideig őrág tart, s rövidesen az egyéb gyümölcsöknek ilyenlén megoldozása fogja fölállítani.

A jelen esztendő kiváltképpen gazdag baracktermésben. Rég termelt ennai kajszibarack, mint az idén. A gazdaszonyok kalendáriumbába bizonyára barackesztendőnek fogják ezt az esztendőft bejegyezni. De ígyzetek is kiháználán a nagy bőséget előrelátó vendéglőseink, akik az előnyös (olcsó) beszerzésre való tekintettel a megszokott mennyiség háromszorosán a befőzésre iránt lettek intézkedtek.

Es ez nagyon is helyes. Végre megint lehet egy-két rozsetermő és ez ezeknek vesztelékülönbözött nagyon alkalmas és jól lehet most egyensúlyozni. A jól és szabályszerűen elkészített izek vagy a befőzött gyümölcsök, különben is tovább élállnak s így a következő évben fölmérhető hiányt megelőzhen pótolhatják. Jól befőzni lehet az helyes szabályszerűen elkészítetten az izeket és eltenni minden ilyen gyümölcsöt, — igen fontos kérdés számunkra jón most a konyhai gazdaságunkban. És mi egyedyl ezt tartjuk szemelőft, amikor vendéglőseink és a konyhák vezetőiön figyelmét egyes szempontokra felhívjuk.

A befőzésnél tudvalegőnen azt a rendszert követők, hogy a különféle gyümölcsöt, így a barackot is meghámozzuk. Hát, ez ellen az eljárás ellen nem is igen lehet szólni, mert vannak gyümölcsfajok u. m. az alma és körte, amelyeket héjastól eltenni vagy befőzni, nem tanácsos. Ilyen a nagybájjaja és keményebb héjú őszibarack is. De itt vannak a különböző szilvafajok és a kajszibarack (sárgabarack), amelyeknél viszont az ellenkező befőzési eljárást követni ajánlatos. Miután azonban itt már rég bevett szokások a mértéktadók; így inkább csak „próba-ként” ajánlható és vehető alkalmazásába az a befőzési módszer, hogy pl. a gyenge héjú kajszibarackot ne lehámozva, hanem héjastól és magvastól tegyék el illetve főzzék be. Az ily módon és megfelelő gonddal befőzött barack, nincs kivéve az összetöppedésnek és „zsvetszésnek”, ami a szokott rendben befőzött ilyen gyümölcsnél a legtöbb esetben tapasztalható. Mikor a fenti módon eltett barackot a befőzött üvegből kivessük, épp úgy néz ki, mintha a fáról akkor szedték volna, s ize amannál áránlyag kellemesebb és sokkal tartósabb.

Ezzel a kérdéssel különben majdnem úgy vagynak, mint a savanyu (kovászos) uborkával. Ennél is szinte szokásosá válik vagy kezd válni, hogy az ilyen uborkát meghámozva adják a vendégnek, bárha az nem is így kívánja, sőt sok helyen még jédarabokkal is körül rájkák. Már pedig az ilyen csupasz uborka, sohas lehet a valódi jó és kellemes izé, mert hisz ezt a lehámozásnál kivették az uborkából, amely csak is a héjával fogyszászakor élvezhető. Az uborkának a jó és kellemes izé éppúgy, mint a kenyérnek, a héjában van. A fennebb említett barack s más egyes gyümölcsök befőzésénél a héj-kérészt szintén így befolyásolja a jó és kellemes izé kérdését, miert is a régi szokástól eltérő azon befőzési eljárással való megpróbalkozásait ismétlően is figyelembe ajánljuk.

Különböz befőzések és gyümölcszeinek elkészítési és befőzési eljárást az alábbi recipében ismertetjük.

Barack befőzés.

A féltő érett sárgabarack megtörtöljük és üvegekbe rájuk, Egy kilő barackhoz egy kilő cukrot 6 deci vizet sürűre főzünk és ha kihűlt, ráöntjük a barckra, majd 1 deci rumot öntünk bele. Az üveget hagyjuk egy napig nyitva, azután hőlágyapírral kössük le és

főzzük ki ruha között csendesen forró vízben. Csak addig kell főzni, amíg az üveg nyakra olyan forró, hogy a pusztá kéz nem állja ki.

Meggy eltévese.

A meggyet többféle képen lehet eltenni. A leg-egyszerűbb eltévese a következő: A szép, de nem túlérett meggyet tisztán mosz, szárazra, megfőzöljük két ruha között és belelerjük egy bőszájú üvegbe úgy, hogy egy sor cukor, egy sor meggyet teszünk mindaddig, míg az üveg meg nem tele. Ekkor öntünk rá: egy pohár jó bort, egy kanál szalicilát és lekövete rájuk a napra és hagyük míg a cukor fel nem oldódott. (Ejleire azonban be kell vinni.) Azután tegyük a rendes helyre. Ez a meggy pecsenyéhez is igen kitűnő.

Meggyet sűrű cukorban meg következő képen is tehetünk el. A szép meggyt a magozva megmészöljük s ugyanannyi cukrot vesztünk hozzá, a cukorra annyi vizet öntünk, hogy épen csak átnevedesedik s addig főzzük, míg hőláगत nem ver, akkor beletesszük a meggyet és csendesen forraljuk. Ezután üvegekbe rájuk és gőzben követezik.

Barack-izé.

A jól érett sárgabarack magját kivesszük s egy nagy edénybe téve lassu tűz mellett folyton kavarva felforraljuk. Azután szitán átőrjük és a gyümölcsöt egyenlő mennyiségű cukorral újra tűzre tesszük és folytonos keverés mellett meg egyszer felforraljuk; majd kissé hűlni hagyjuk és üvegekbe rájuk. Az így készített barack szép világos színű lesz. Az üvegeket hőlágyapírral követezik be.

Zöld ringló.

Minden szép ringlőt gombostűvel lehenlő sok helyen szurdaljuk össze. Ezután tegyük buzdó forró vízbe, melybe kevés timót, pár kanál ecetet és egy gombostűvel kékövete adunk. Ha jól fellemegegett a gyümölcs, tegyük tiszta, meleg vízbe, fedjük be a fedőt jól nyomtatással he, hogy egy se maradjon ki a vízből, mert az, a melyik kimarad, azonnal megmarul. Azután rájuk üvegek, öntünk rá tiszta, igen jó édes szőlőt; félkilő cukorhoz annyi vizet használjunk, hogy a keverék legyen vele tele. Kössük be hőlágyapírral s főzzük ki ruha között csendesen forró vízben. (Addig kell főzni, míg az üveg nyakra oly forró, hogy a pusztá kéz nem állja ki.) Az így készült ringlónak sohasé hámlik le a héja; szép zöldessárga és kellemes marad.

Eper-befőzés.

Kiválógatott szép, keményszemű eperet egy nagyobb lapos edénybe teszünk s a mennyi az eper, annyi cukortól sűrű szörpöt főzünk és ezzel az eperet leforralozzuk. Ezt három nap alatt háromszor ismétléljük meg, negyedszerre az eperet rájuk üvege, a levét főzzük fel és lehutve öntünk rá. Ezután kössük le légmentesen és tegyük szellős helyre.

Barackbefőtt készítése.

A sárguló, de csak félétért barackot meghámozva kettéseljük. Vesztünk aztán egy kilő méret s ötégyed liter vizet addig főzzük, míg nem a kanálról néhese csappékban hullik le. Most belelerjük a barackot a tészteszerűen ideig főzzük, azután esztét vagy fakánál kissé hűlni hagyjuk, míg a levét szörpbe főzzük s ezt is lehutve ráöntjük a már üvegekbe rakott gyümölcsre. Az üvegeket azonban nem követe le, hanem a szörpöt másnap a barackról leöntjük, felforraljuk és lehutve ráöntjük. Ezt három napig ismétléljük és csak az ötödik napon kössük le az üvegeft.

Zöld eper befőzés.

Félkilő cukrot 1/3 liter vízben fölforralunk s ebbe ugyancsak félkilő gondosban megfőztötöt és megtörtétgetett eperet teszünk; puhára főzzük azután a tűzről elvesszük és ha langyosra kihűlt, üvegekbe töltjük, melyeket hőlágyapírral követezik.

Őszibarack és körte eltévese.

Őszibarackot és körtét a következőképen ajánlatos befőzni, — így mindig megtartják friss izüket. A gyümölcsöt kéneve melyi úgy törtünk, hogy a lehámozott gyümölcsöt szitára rájuk s a kénszerlettel alatta megmészöljük s azután jól megmosva üvegekbe rájuk; a cukrot jó édesen felőröljük és melegen ráöntjük. Ez után a gyógyszerárban vett finom alakból vegyítsünk szalicilát és öntsünk ebből minden üvegbe egy nagy kanállal. Az üvegeket hagyjuk 12 napig nyitva — legfeljebb csak finom papírral takarjuk le, nehozy por érje — melynek eltéte után kissé rázunk fel és lekövete tegyük rendes helyekre. Harminc fillér aru alkalhozhoz 20 filléret szalicilát használunk.

Érdekes tudnivalók.

Községi alkalmazott és felesége nem folytathat kocsmá üzletet. A közigazgatási bíróság 8693/1913 K számú ítéletében kimondta, hogy községi alkalmazott vagy ennek neje, nemhogy italmérséi engedélyt nem kaphat, hanem még mint italmérsé megbízottak vagy üzemeltetők sem szerepelhetnek. A községi esküdt is alkalmazottnak tekintendő. Az ítélet indoklásában a közigazgatási bíróság kimondta, hogy a községi előjárásról feladata a kocsmában a törvényes rendre felügyelni, az ártilmas tászsereket és italok, valamint az ételeket ellenőrizni: már pedig a férj és nő közötti érdeközösségből, a természetnél fogva a férj érdeklősége is következően, az esküdt ellenőrzési kötelességében befolyásolva van, ha neje italmérséi üzemeltetője volt. Ennek fogva az esküdti állással összeférhetetlen ez is, ha neje kocsmá üzlettel foglalkozik vagy ilyen volt.

KÜLÖNBŐ KEZELMÉNYEK

A Fogadó köztözködése. A Fogadó augusztus elsőjén új helyre köztözködött. Ott hagyja régi tésztát, a hogy árvízeltől öreg 13. számú házat, ahol legnagyobb és a vendégfogópark érdekében legfontosabb közelméleti vitya meg. Mert ilyenek: csupa harcalet és közelmélettel kapcsolódik az a munka, amit ez a lap egy hosszú évtized (innen-onnan tizenegy év) óta folytatott s amellyel — és a maradásának minden előkötődése és gáncsolódása dacára — sikerült ennek a mindenké részről lekicsinyelt és nagyon sajnált vendégfogópark rendezését és feloldását biztosítani. Ezt a munkánkat természetesen folytatni fogjuk az új helyen is, mindaddig, amíg teljes sikert nem fogunk elérni. A „Fogadó” különben a mostani helyétől nem messze megy. A *Rákóczi-ut 19. sz. ház* jellemeléből bérrel szűk és nagyobb helyiségeket a *szekesfőváros* és *kiadói hivatal* számára. Ugyancsak itt bérrel nagyobb szabású helyiségeket az „Orsz. Vendégfővárosi ügyszület” és a „Szekesfő. vend. és kocsm. ipartársulata” is s augusztus elsőjén ezek is oda költözködnek. Lapunk t. közönsége tehát ezentúl itt a *Rákóczi-ut 19. sz. alatt* keressen föl bennünket levél- és egyéb postaközléményeivel. Ezeknek hírüldásával egyben meg arra kérjük, hogy mi iparunkhoz tartozókat, hogy a Fogadó működését az új helyen, még az eddigieit is fokozottabb pártólással segítse elő.

Augusztus elsőjén. Ennek a legmozgalmasabb hónapnak a kezdetén újból fölkeressük a mi közönségünket és fölkerjük, hogy a „Fogadó” szaklapjával szemben pártólást úgy mint eddig, ezután se mulassza el. Fölkerjük továbbá azon t. előfizetőinket, akiknek előfizetése most vált eszedéské, hogy azt a mellékelt utalvány megújítani sziveskedjenek. Ugyancsak kérjük azokat is, akik az előfizetési díjjakkal elvannak maradvá, hogy tartozásukat az előfizelő vagy az újból kapott postautalvány fölhasználásával igyekezzenek rendezni. Előfizetési és egyéb pénzek a Fogadó kiadói hivatalába (Budapest, VIII. Rákóczi-ut 19. sz.) küldendők.

NYHÉN HIRKÉ. — Nagy J., sz. mbahelyi vendégfogó Matildot eljegyezte Vukán Lajost meg Kössai leányával Kunin Ferenc vityát jegyezte.

Szabó Béla kavics kártársunk, bájos kisleányát, Malvint e hónap 4-én vezeti ottlathoz *Burbaum* Kálmán, Győrött.

Változás a szekesfővárosi pénzügyigazgatóságnál. A fővárosi vendégfogósk állandóan panszokdottak a pénzügyigatóságnál.

ellen. Az italmérséi üzleteket egyre másra engedélyezték és egy vendégfogó sem volt biztos abban, hogy mire reggel felébred, a szomszédában nem-e üdvözölték egy új kocsmát. Az úgynevezett „söntések” elszaporodása is a fővárosi pénzügyigazgatóság rovására irandó. Az italmérséi engedélyek *kijárdása* és a *zugrádások* garazdálkodása a legutóbbi évben élte virágkorát. A szekesfővárosi vendégfogósk és kocsmárosok ipartársulata kötelesség szerűen több ízben panszolt emelt egyes intézkedések ellen, de kevés eredménnyel. Midőn aztán az állapotok már tarhetetlenek kezdtek lenni, az ipartársulat illetékes helyen szóvá tette azokat és konkrét adatokat is szolgáltatott. Hangsúlyoznunk kell, hogy a pénzügyminisztérium a közlekedéket szivesen vette és nyomban vizsgálta tárgyává tette azokat, ennek befejeztével pedig új személybeosztást eszközölt. Így Szűcs Károly és Horváth Aladár pénzügyi tanácsosokat, kik szolgálati idejüket már kitöltötték, nyugdíjazták; Tanyay Géza pñ. tanácsost az italmérséi ügyosztályból áthelyezte egy másik ügyosztályhoz és fontosabb ügykörrel ruházta tel, míg Wolfrub Károly miniszteri tanácsos, pénzügyigatgató, saját kérelmére nyugdíjazta. A fővárosi pénzügyigazgatóság élére Ceilik László miniszteri osztálytanácsos lett kinevezve. Ennek a változásnak jótékony hatása már is érezhető, és pedig abban, hogy az igazgatóság az új italmérséi üzletek nyitását alaposan korlátozza. Mint értesülünk, a szekesfővárosi vendégfogósk és kocsmárosok ipartársulata, a napokban küldöttélegileg fog az új pénzügyigazgatónál tisztelegni és az alkalommal több sérelem megszűntetésére fogja felkérni.

Palotay Ödön konzul a haboru sebésztjeinek. A Szt. Lukács-gyógytúró igazgatóság Palotay Ödön vezérigatgató — japán konzul — kezelményezésé folytán elhatározta, hogy hadsergének megesebült vagy megbetegedett tisztjeit a Szt. Lukács-gyógytúró szállóiban is fűrdőben elhelyezt, gyógykezelést, élelmézést is fűrdőhasználatot nyújt teljes díjmentesen. Ezt az emberbaráti és hazafias ajánlatot a m. kir. honvédelmi miniszterim, a budapesti és, s. kir. hadtestparancsnokság és a vöröskereszt egylet igazgatóság a hála és elismerése mellett elfogadta és a hadi rendbe leltette.

Borvárosiak figyelembe. A mult és az előző évben túlvárelő igen sok helyen nagyon rosszul fizetett a szőlőtermés, ami aztán a jó borok iránt nagyobb keresletet vonta maga után. Az ismert „Visonai” és mátraberegyai szőlőtelek borsót, t. i. igazságoságát és ez indította arra, hogy a régi évjáratok felvére őzött kincseit forgalomba hozza. A Visonamátá bortermelői szőlőtelepein különben a mult évi termés is jól beütött, és ezt fenntekél ezutal is a t. borvárosi vendégfogósk figyelembe ajánljuk.

Megebüntetett butelius. Az „Erzsébetfalvai vendégfogósk ipartársulata” panszárára az Országos v. egyessélet feljelentelte *Horváth Sándor* erzsébetfalvai buteliást, hogy vasárnap is gyakorolja a korlátolt italmérsé. A július hónap 22-én megtartott tárgyaláson a beidézelt tanúknak igazolták a panszaban foglaltakat, amire Vaday rendőrtanácsos a butelius Horváthot a vasárnap munkaszünetről szóló törvény megszegéséért ötven koronára pénzbírságra, meg nem fizetés esetén öt napi elzárásra íeltte. Horváth az ítélettel nem volt megeledeve, hanem felebezzelt ellene. A tárgyalás befejeztével a bizonyítékkal szolgáló „kis butelius” borokat a tanúk visszakapták és uton-utófélen mutogatták, hogy milyen sokba került Horváthnak ez az itala, t. i. az ítélet szerint 50 koronába.

Egy furcsa komikus. Tóth Kálmán nevű s magától és komikusnak hirdető ifjú em-

ber az egyik atólvári vendégfogóskék kertkelyiségében 1 kor. belépő díj mellett ropant érdekes előadást hirdertet, amire csak úgy önzönölt a közönség. Mikor pedig már több nem lért be, fölment az emelvényre és az előadást azzal nyitotta meg, hogy a többi következőni fog, s ő egy kiste emlegy. Elment és vissza se jött többé. Persze a beléptő díjakat is magával vitte, az okozott költségeket pedig nem fizette meg. Ami hogy a vendégfogó nézve nem volt valami kellemetes, az szintén érthető. A vidéki kártársakat figyelmeztetjük, hogy az ilyen egészen eredeti és furcsa komikusokkal szemben legyenek óvatossak.

Bort, sört nem, de pálinkát! Ez t. i. a hőbortos antialkoholisták hiszekégyének első jejezte. Ennek alapján állván, ezt hiszik s vallják és ezt hirdetik uton-utófélen, vagyis ahol meglordulnak: *Bort, sört nem, de pálinkát! — azt íhats!* És ez hangosan fog kifejezésre jutni a szűreti hónap, október első felében, amikor az antialkoholisták első orsz. alkohollelles kongresszus szándékosan tartani. Az antialkoh. kongresszus hírdő adó circuklárán (felhívás) előkelő nevek, pár orsz. képviselő, páspók stb. állnak, akik természetesen nem lehetnek tisztában az antialkoholisták törekvéseivel. Mert hiszen, ha tisztában volnának és tudomással bírnának arról, hogy a magyar alkohollellesek működése tulajdonképpen a népbüntető és sorvasztó pálinkaügyszület célozza és igyekszik elmozdítani; akkor nem kölcsönöznek nekik oda nevéket sem ilyen, sem más alkalommal dísznek és azt a nézetet vallanák amit mi és más meglontoltak, hogy t. i. az antialkoholisták működése a jelenlegi formájában, nem más, mint közönséges hőbort.

Veszedelem játékok. Kárvándhban s különösen a pestiekben, tudvalevően kemény rendezvények intővosságra a szerencse játékok, zugszuk és lövésny tippeles iránt nagyveszendévté éreztek. Akavés, a réa váro sulyos büntetés miatt is, vigyáz az ilyen vendégokre. Amde bármint is tügyel, azok mégis csak tük veszedelmek játékaik, hol tít, hol amint titokban. Mikor aztán a rendőrség rajtok ita, meg k, hanem a kávéosk iszák meg a levét. Amig ugyancs a tetten ért játékosok csak jelentéktelen pénzbüntetésre, addig a kávést nagy számúban marasztalják el s többször ráfektetnek az országgyűlést is elvonják. Így nem régen két kisebb fővárosi kávéves elhírdető vöntak meg. Jelentékenyen megebüntették Heilingert N. Népszáhinárúkat kávést tiltott lövésnyfogadás miatt, meg a Mátyás király kávést 300 koronára marasztalják el, mert a helyiségében ferbittek. A ferbitt járszó patikus-segédkeket azonban csak 30–20 koronára írták meg. Ez ilyen játékok más kellemetlenséggel is járnak, ezt mutatja egy ottani kisebb kávéves. Engloner B. esete, aki R. J. utján híripariót besajópórtóló asztal, mert azt ita róla, hogy tiltott lövésnyfogadás miatt büntetve volt. Az újságíró arról mentették föl, hogy házárjátékosok telelezzése — közérdek. Mindezekről pedig azért emelkérünk itt, hogy az érdekeltek ebből is láthassák a fenti veszedelmek játékok következményeit.

Sok az ügynök. A kevés lóka és sok eszsimó ezen a téren is bekövetkezett. Sok az ügynök. És mivelhogy sokan vannak, nagy a konkurencia és még nagyobb a titekedés a megléhetéért. Ez okozza aztán hogy minden kinálkozó alkalmat megragadnak jóvedelmük fokozására s még a gyengebb feltételi főpincérik állásokért is száz és kétszáz korona díjak számitának. Hogy pedig ez a számitás mennyire nem jogosult, ez leginkább akkor tünik ki, ha az ügynök eme tényét pertárgyává teszi. Így járt el, mint szegedi levelezőnk írja, *Schneller* Ferenc főpincér is, aki Kenderesi Gy. ottani pincérnyökök följelentette, mert kétszáz koronát követelt tőle s ezt az összeget óvadékjából előzetes megállapodás folytán letöltte. Semeller főpincér arra hivatkozott fejlejtésében, hogy az ügynökök a szabályrendelet szerint nem jár több mint 50 fillér s ő kényserhelyzetben egezett bele, hogy az állásért 200 koronát fizet. Az ügy-

nők azon védekezését, a szabályrendelet elavult, nem vette figyelembe a kihágási bíróság, hanem bünségek mondták ki és 100 koronára változtatandó ötmági elzárására ítélte el. Kötelezte továbbá Kenderesit a 200 kor. közvéltési díjnak 15 nap alatt való visszafizetését.

Szomorú vég. Einfalt Kálmán, a magyar szakácsok egyik ismert s képzettbél tagja, szomorú véget ért a hónap első hetében. Einfalt mint főszakács a csorbát egy vendéglőben volt alkalmazva, az utóbbi napokban elmeje megzavarodott s mint ilyen járt a csorbá től körül. A csendes, de nem közveszélyes elmeborultat elmén, nem lévén egyetlen úres hely egy magyar emlékiratban sem, Csorba közbeszállt a szülői házába s egy járvány barátnak elnevezett épületbe tették s az előjárásra bírta. A közbeszállás aztán — mint az „Est” közölte — hogy kárt ne tegyen magában és másban, guz-ba költöttek s néhány nap alatt formálisan holtra gondozták vagyis verték. Hát bizony ez igen igen szomorú vég. Ámde még szomorúbb azok az állapottok, amelyek mellett az ilyen vég bekövetkezhetik.

Nem halik a cimbalom. A kaposvári Csalogányi-vendéglő, amolyan kiránduló (nyári-mulató) volt. Vasárnap és énnepnapon hangzott benne a muzsika, hétköznap délután és este néked pedig a cimbalom szólt. A mult-kori viharos napok alkalmával azonban Kaposvár felett is nagy égő háború dúlt, s a villám belevágott a Csalogányi csárdába, amely teljesen el is hamvaszott. A leégett mulatótora éneklők most a kaposi hegyalján ezt a szomorú nótát: „Belevágott, belevágott!” — nem halik a cimbalom...

APRÓ HIREK. — Csüd egy Dreher ellen. Annak idején a Fogadó is megírta, hogy Dreher Tivadar midőn egy lukullusi és több tündér részvételével kapcsolatos lakómat akart tartani; utóközben az autó felborulása folytán meghalt. Ennek a Drehernek a hagyatékát azóta tüzetes vizsgálásig a hónap közepén elrendelték a csodájaitagát. — **Hivatás** közben sebecse halálra egy gyilkos ember kése Mayer F. nagyzebeni főpincéret, aki hajnalutóban nem adott neki több italt, meg már kapatos volt és a nagyzebeni főpincéret italt a nagyzebeni főpincéret. A gonosz lelkű szűz az ekkor támadt szőrártásán késével hasbaszarta a főpincéret, aki sebbe reggelre belehalt. A gyilkost letartóztatták.

Papírszalveta beszerzése végett forduljon kártársunk a „Fogadó könyvnyomdájához.”
Budapest, VIII., Szendrőkirály-utca 34.

GYÁZSÓVART. — **Wesprém.** Werner Károlyi tekintélyes vesprémi polgár, az ottani Korona fogadóknál volt tulajdonosa s a vesprémi vendéglő ipartársulat egyik megalapítója és sokáig alelnöke e hónap 27-én 67 éves korában elhunyt. Werner Károlyival egy napon hunyt el az ipari terén régi harcosátársai barátja, Kreutzer Ferenc, fenti ipartársulat pénztárosa és a vesprémi Erzsébet fogadóknál volt tulajdonosa a közsérgesztől és az üzletből már évek előtt visszavonult. Tervezése mindkettőnek nagy gyászompompával s ottani kártársak valamint a közönség osztalán nagy részvétel mellett történt.

Berkovits Réka kávé s hónap közepével elhalálozott.

Győr. György fővárosi (kőhány) vendéglő s hónap 20-án elhunyt. Végtestésége, mely július 21-én történt, úgy a vendéglők, mint a közönség körében ugyazsmán közönség volt részt.

Hörvöth József orszácsi vendéglő s hónap 27-én 67 éves korában elhunyt. A nagy közbeszállásban és tisztelben részvétel vendéglők kártársunk, akiknek kedemzenyészére létesült az ottani vendéglő ipartársulat, s hónap 28-án temették az ottani és környékbeli vendéglők és a közönség nagy és megilletőző részvétel mellett. A közbeszállás fontos fővárosi vendéglő, mint lapzárlatkor nagy részvétel értesültek, s hónap 28-án, 47 éves korában elhunyt. Temetése július 30-án történt a közönség és a kártársak nagy részvétel mellett. Elhunyt özvegye, sz. Novák Máriai tünt kiterjedt rokonsággal köztük Koszta Odón b.-almádi vendéglő gyászolják.

Aldás és béke poraikra.

Vezéreladál szemben levő borítéklapon közlök „Polard” (kitűző fejrítő) hirdetés, valamint a többi ottani hírletményre, itt is felhívjuk a t. közönségnek figyelmét.

Egylapos étlapok tetszős, csinos formában készülnek a Fogadó-nyomdában (Bpest, VIII., Szendrőkirály-utca 34., s. Könyv kezelés, nagy nyomdai ármegtakarítás).

Mondás, az egyesült hajlott fabotgyártás it. a legérdekesebb botgyártás egyiké, melynek története a rómaiak és a későbbi népek között, akik a legelősebb ideje óta elterjedtek és kedveltek. A jövővi ég hirdetésére itt is felhívjuk t. olvasónk figyelmét.

Kongresszusi históriák.

Apró-cseprő esetek. A hosszú ut. A csavargó fogadó... Malom mindentit és sehol fogadó. Ne bántsd, had' busuljon. A kis Magyar. A Máv. a kongresszus. Béke. Nyekries Bratye. Elhalasztott felkötés. Ahol nem olvassuk újgató. Távozás tőlünk sántán! Távoztok! aminek a kőzi fogadók hiet meg az árát. A marosvásárhelyi főpincérek. Főpincér, mint színhazi pénztáros.

A mult hót hónap elejével Marosvásárhelyen tartott országos vendéglők kongresszus históriájába sok apró-cseprő eset kapcsolódik. Apró, kicsi dolgok, amelyekből a nagy esetek szövődnek s amiket mind megírni és sorba szedni azért se lehetősége, mert akkor másról se esnék szó a lapban, mint kongresszusi dolgokról. Már pedig két-három számot csupa ilyen históriáig megfőtleni, meg se volna helyes, mert az érdekeség unalmasságba menne át. Vagyis beigazolódna az a mondás, hogy a jóból is megárt a sok. Így hát csak egyiket-másikat, az érdekesebb dolgokat említjük meg, azokon kívül, amikről már szótunk e lapok hasábján. Ezek természetesen csak olyan kisebb esetek, akik a komoly tanácskozási részen kívül esnek, de azért mégis szorosan hozzátartoznak a kongresszus históriájához, melyet különben megismerni csak úgy lehet, ha ezeket az apró-cseprő eseteket is ösmerjük.

Sokan mondták, a Fogadóban is volt szó róla, hogy a idei kongresszus utazás sok időt vett igénybe. Hát az igaz, hogy nem épen valami kis rövid ut a Budapest—marosvásárhelyi. Egy teljes nap, sőt még az éjszakából is egy jókora darab megy rá! A reggeli hétkor induló gyorsal ugyanis csak éjjeli 11-kor lehet Várhelyre jutni. Persze, bonyolalmakkal, vagyis úgy, hogy a gyors csak Kolozsvárra megy és ott délután három órakor megáll, mint egy faszent. Tapodott se megy tovább. Miután a következő személyvonat csak két óra múlva halad; az utasok kedvékre szemlélődhetnek el a szép kincses városban. Ugyanigy vaeorózlhattak Székelykoesárdon is, hol szinte két óráig volt várakozás. Bolond egy beoztás, de igy van, merthogy ezt a Máv. bölcsessége igy tartja célirányosnak.

Mindezt leszámítva, az ut megse mondható hosszúnak és annál kevésbé unalmasnak. Az első két főtástóti. Szolnok s Páspókkladányt pár óra alatt futja be a vonat s Váradon túl már a déli időnek is végére jár; ilyen reggeli s ebédeli időközök aztán észrevétlen tünnek el. Aztán meg jön a csavargó folyó.

„Nimi egy sebes folyó!” — szólnak megfélemlő Héví körül azok, kik még nem ismerők itt a tájviszonyokkal. Persze, mindenki szemmel kíséri. A folyó a vonattal szembe jön, ámde még ennél is sebezhető és zuga iramlik — Bihar felé. S hol eltűnik, hol meg előbukkan az erős bércek közül. Vagyis csavargó folyton. Kicsibenes túl aztán végkép nyoma veszik. De nem sokára feltűnik egy patakocska. Egy kicsi patak, mely minduntalan át-át-szökik a vasut alatt. Egees és Nagyadorok táján már tekintélyes hidak vannak rajta és nagy malomházak emelkednek föllette. Kuthy István, aki igen nagy figyelemmel és gyönyörködve szemlélte a bájos szép vidéket, — a negyedik malomnál nem állhatta megfigyészés nélkül.

— Csavargó folyó, vizes, gyönyörű bérceormok, aztán malom és megint csak malom és sehol egy fogadó, noha pedig ezeken a tájon minden dobánysira állhatna elefe üzlet és virulhatna az idegenforgalom! — mondta méltatlankodva.

— No, légy csak türelmem, majd lesz

amott elég! — felelt rá Kortsák I. kongresszista és egyttal a hirtelen elbukkannak Kolozsvárra mutatott.

Pár pillanat után Kolozsváron voltak.

Kolozsvárra érve majd az összes kongresszisták kocsiira kaptak, hogy a másfél óra múlva induló vonatig a nevezett városot megtekintés. Heberling Adolt székesfehérvási fogadó-tulajdonos, az előnyves ismert kongresszusalatógató, egy levéldi kártársával kocsizolt be a városba. Mikor a Mátýás király-teret megkerülve a Newyork fogadóhoz értek, valami öt-öt szemébe s az iránt tájékozódó, megállították a kocsit s a fogadó előtt álldoglós Ferszl József társbérliót szólították meg, persze illő tisztelettel. A megszólított azonban elfordult, mintha mit se látott vagy hallott volna.

— No-no, csak azt akartam kérdezni, hogy miért járt a szive? — mondta tréfásan Heberling.

— Ne bántsd, had' nagyjón, hiszen üres a kávéháza, — ütötte el a dolgot még tréfásabban Heberling kártársa.

A budapesti vonattal érkező kongresszistákat Székelykoesárdon Magyar Dénes, a marosvásárhelyi ipartársulat nagytevékenységű jegyzőfőjodlata, ropogós beszéddel, szives köszöntő szókkal. A nagy tömeg láttára a lelkesedéseik valóságos lángja csapolt ki a kis emberből. Merthogy Magyarai kistermetű, alig 120—130 cm. magas. De amilyen aprózórt, ép oly nagy és hasznos munkáért. Különbön városi tanácsbíró (ilyenné ép a kongresszus előtt lépett fel), de ami braucunkba már vagy tíz éve belekeverődött s ottani kártársak, vendéglők, főpincérek és közte olyan viszony feljöttök ki, hogy el sem jegen tudnának egymás nélkül lenni. Így ha bárkinke bármi kissé nehezebb úgye van, csak Magyarhoz mennek. Különbön amióta ipartársulat van Várhelyen és annak a kis Magyarai a jegyzője. Hogy a marosvásárhelyi kongresszus oly rövid időt alatt, olyan kitűnően lett megszervezve és előkészítve; nagyrészt szinte Magyarai munkájának köszönhető. No és Schevitzert előnéknek, akivel éj s napokat töltött el és dolgoztak a kérdés legjobban való megoldásán. Hogy aztán ezt a munkát mennyire szívből (és nem salonszerűen) végezte Magyarai, az abból tünik ki, hogy az előre látható sikernek ő örült legjobban. Ez az öröm látszólag rajta akkor is, amidőn Koersárdon a kongresszistáknak ezt újságotla.

— Kedves uraim, nagyon jól látszanak haladni a dolgok; meg a „Máv.” is részt fog venni kongresszusunkon!

— De hisz akkor meg is oldjuk az idegenforgalom kérdését! — szölk Kortsák Alajos. (Amil leginkább helyesebb az erdélyi idegenforgalom hiányát előzőleg konstátó Kuthy István.)

A „Máv.”-nak a kongresszuson való részvételét még azon éjszakán akként tapasztalhatták, hogy a napnál fényesebben kivilágított marosvásárhelyi pályaudvaron a fővárosi tölő érkező kongresszisták fogadására olyan ékesen fölcsillogtatt sátrat állított fel a főnökség, amidőn csak főhercegi személységek érkezése alkalmával szoktak alkalmazni. Az érkezők az elragadtatás hangján mondták ezeket:

— Hát mégis igazza van a kis Magyarainak.

Az ismerkedési estély után történt ez az alábbi kedves kis história.

A Transylvániában tartott ismerkedési este befejezésekor Oroszlán Gábor kiadta a jelszó néhány ismerőseinek, hogy a

Evtizedek óta egy a fővárosi, mint a vidéki jobb szállodák, vendéglők és kávécsok szállítója a

Löwenstein Mihály

utóda **Horváth Nándor**

cs. és kir. udv. szállító cég
Főüzlet: Budapest, Vámház-körút 4. és Kishíd-u. 7.

Alapítva 1864.

Csemegeárak (sajtok.) Kávé, Italok.

Füüdület: Svábhegy, Ürö Eötvös-u. 8.

Saját érdekében kérjen árlapot!

EGYRÖL-MASROL.

Atotában.

— Több budapesti vendégfőnök meg egy sereg kávé, már évek óta elkezeredetten panaszkodnak a VII. kerületi füstökadó kényémek miatt. Vajjon miért nem talál meghaltatásra az a sok keserű panasz.

— Mert, hogy a szegény fővárosnak hiányzik az ehhez való pénz és — újtavolása. Ugyanis előbbi a folytonos „dajcsolásba” beledőlött Népopera, míg utóbbi a sok munkánélküliség számára süttöt kenyerhez használták föl.

— Azt mondják, sőt a „Fogadó” is írta, hogy a vendégfőipar terén nagy mérven folyik a tisztességtelen verseny. Most aztán kivil, hogy nem csupán ez az ipar áll egyedül e tekintetben. A pesti fiskálisok szintén nagyon egymásra litalnak, mint ez Balogh elnök urnak a tvsz. szalközök intézett írtelmi felhívásából is kitünik. Szóval a *fiskális-
ipar* terén is virágzik a tisztességtelen versengés.

— Az antialkoholisták tudományáról mint annyi sokszor, megint beigazolódt, hogy az közönséges hóborrtal nem egyéb. Ugyanis a napszámos hal meg Gárdonyi Hake londoni (magyar származása) fiskális, aki egyszer és néhány évet él, s mind végig: ivott bort, ivott sört sőt, reggelenkint egy-egy kupaicska jóféle papamorgót is. A legnagyobb és tekintélyesebb angol és német lakó amikor ezt hírül adtak, kivétel nélkül ezzel a kérdéssel vezették közléseiket: — „Mit szólnak mindezekhez a hóborrtos antialkoholisták?”

Marosvásárhely

egyedül legszebb kiránduló helyén egy teljesen és csinosan berendezett teli és nyári vendéglő üzem, másik ilyen üzemem miatt azonnal eladó. Az üzlet-hely: nagy étterem, külön szoba, szép terrasz, zenepavillon, nagy kert, 400 szék, 120 asztal, kettő tekepálya, söntés (sókímérek, borhűtő stb.), konyha, pince, lakosztály, kocsiszin, istálló, kasszáló stb. stb. Üzlet felújított 500 korona. Értékem a két leltár 800,- ban vendég st. Évi bev: 2000 korona. — Komoly bevétel készleget bocsájtok legelővezetésre **Ender Imre** vendéglős **Marosvásárhely.**

Lakás- és helyváltozás-ukat jelentő tiszt, pincér-előfizetőinket kérjük, hogy volt alkalmatlanság vagy lakhelyüket szintén sziveskedjenek megírni, Fogadó kiadó-hivatala, Budapest, Rákóczi-u. 13.

MELYVÁLTOZÁSOK. — Budapesten a Keszey-étterem-főp. állását Nagy László foglalta el. *Leófinfer* Ferenc a Palace fogadó szobafőnöki állását töltötte be. *Bernáth József* foglalta el a „Grand hotel” kávéháza főp. állását Abjathán a. Keszthelyen az Erzsébet fogadó főp. állását *Weber Jano* töltötte be. Tapolcán a Dienes-fogadó főp. állását *Scarba* Dienes foglalta el. Csáktornyan a Zrinyi-fogadó főp. állását *Asz István* töltötte be. Arva Erőd Belvárosában az Otthon-kávéház főp. állását foglalta el. *Haj-nagel* Lajos Marosvásárhelyen a Royal-kávéházban foglalt állást. Brassóban a vasuti vendéglőben *Takács* Zsigmond ezt állást nyert. Gyergyószentmiklóson a Szilágyi fogadó kávéházban *Harth József* főp., mellett *Marincser József* r. füzet főp. *Bier* Ferenc m. tekeőr nyertek alkalmazást. *Kottel* Vilmos Oravicán a Korona-fogadó főp. állást töltötte be. Gyöngyösön a Korzó-kávéház főp. állását *Schwarz* Márton tölti be, mellett *Schütz* Rudolf ügyelő füzet főp. *Kolesz* Gyula és *Sántner* Béla mint segédip. műkö nek. Virakaföldön a Kincstár főp. étterem főp. állását *Mautner* László töltötte be. U. itt m. füzet főp. *Bálint* Ferenc s m. éthorád: *Hungudny* Gyula, *Bergner* Gusztáv, *Pulay* Emil és *Csádvány* Frigyes működnek. A kincstári fogadó szobafőnöki állását *Uray* László töltötte be. Fogarason a Merkur fogadó főp. állását *Schöner* Lajos foglalta el. Vízaknán a Schuller kert főp. állását *Herbert* Péter töltö be.

PAPIRSZALVÉTA

1000 ébrónkét 3.80 Szálítja a **Fogadó könyvnyomda Budapest Szentkirályi-utca 34.**

Eladó vendéglő

KOMÁROMBAN, a legforgalmasabb helyen, étterem és beszállóval 1915. május 1-től. Berendezés nélkül is hérberevethető, esetleg házzal együtt eladó. Bővebb felvilágosítást nyújt

Kohn Jakab ústernagy-komárom.

Eladó vendéglő és szálloda

Tiszafüred állomása közvetlen átellenében, berendezéssel együtt, más vállalat miatt azonnal eladó. Az épület áll: *külön dílt söntés, étterem, separé, hat vendég-szoba, nyári vendéglő, fejső* aló konyha étkamra, étkamra, káskamra, 3 szobás lakás, cseledtárolás. Az épület meg 8 évig adométer. Ertekezni lehet a **Pilitzer Ignác, Tiszafüreden.** tulajdonossal.

Árverési hirdetés.

Sümegen (Zalamegye) a joforgalmu **Kisfaludy Korona-szálló** és **vendéglő** haláreset folytán **1914. augusztus 18-án d. e. 10 órakor** a telekkönyvi hatóságнал, önkéntes bírói árverés ntján eladtnai fog. A kikiáltási ár 60,000 kor. s bánatpénzül a vételár 10%-a leteendő.

A szálloda (6 szállószoba, nagyterem, étterem, ivószoba, söntés, 4 szobából álló lakás, személyzeti helyiségek, mészárszék, kocsiszin és egyéb bő mellékhelyiségek, tágas udvar) mely a város legforgalmasabb helyén fekszik, **szabadkézből is megvehető** és esetleg az ingatlanra nagyobb összegű jelzálogkölcsön is folyósítható.

Az érdeklődőknek kézzelgell nyujt felvilágosítást az örökösök nevében

Novák Károly Sümegen.

Kisebb szálloda

18 naponta elfoglalt szobával, joforgalmu vendéglő-üzlettel, kilencéves szerződésel és olcsó házbeli haláreset **Horn vendéglősnél,** miatt eladó. Bővebbet: **Horn vendéglősnél,**

Budapest, V., Váci-ut 12 szám.

1-3

Átadó üzlet.

A saját házámba való átköltés miatt meg négy éves szerződéssel bíró **joforgalmu üzletet** érbe adnám augusztus 1-re, igen szerény feltételek mellett. — Az üzlethez egy ivó, egy étterem, egy kórhelyiség, konyha, kamra, két szobás vendéglő lakás, szép kertelvényiség, komházak, nagy istálló, fészer, kocsiszin, 8 sertesállás stb. tartozik. Továbbá a házhoz tartozó telken van a sertesvásár, ami szép jövedelmet hoz. — Bővebbet: **Zavay Ignác** vendéglős, **Nagyhajom** (Somogy megye).

Legkorábbi csemege-szóló

Csabagyöngyét, július 25-től kezdve 5 kg-os postakosárkában itteni postára vagy vasúttalomásra feladva, utánvétel mellett 5 koronáért, pénzt előre beküldve, postán bérmentve szállít

Jedlicska István v-tanácos szőlőbirtokos **Zenta.**

Eladó beszálló kocsmá

Soponyán, (Fehér megye) egy minden mellékkelvezéssel bíró, jó meneti beszálló kocsmá, forgalmas országút mellett, eladó. Ertekezhetni lehet 1-3

Stern Hermannál Balatentúredon.

Hirdetmény.

Az alvitéken egy 35-40 ezer lakosu városban egy **joforgalmu és ujjanon épített 2-4 kocsmá üzlet** azonnal eladó. — Bővebbet a kiadóhivatalban

64 év óta fennálló

„joforgalmu vendéglő” sarokház, piac-téren — a legforgalmasabb helyen — drégység miatt eladó, könyvny feltelemek mellett. Ertekezni lehet a tulajdonos **Valentin Márton** vendéglősnél **Tenke,** (Bihar megye).

3-3

Eladó vendéglő.

Világghírű nagyobb fürdőhelyen (Felszázváros-országon) egy joforgalmu vendéglő, mely a fürdőhely központján áll, két percnyi távolságra a villamosra utazó állomástól, betegségek miatt azonnal szabad keze alatt eladó. A vendéglő a következő helyiségekkel áll — Egy nagy étterem, 3 nagy degeszoba, 3 lakószoba, 4 szembélyzet-szoba, 1 nagy konyha, 2 moszóhanya, 2 étkamra, söntés, 5 egy nagy pince, egy jégerem, nagy és szép vendég lákért, mindenhol villanyvilágítással és szivervéssel berendezve. — Vételár leltáral együtt — (sok ezüst) 98,000 korona. Átvételhez elég 50 (ötven) ezer korona. — Cim megtudható a kiadóhivatalban.

1-3

Néhány szakértői vélemény

Frohner Hotel Imperial, Wien. A „Kristály” asztali vizet vendégeink kellemes íze miatt kedvelik.
Rüling, igazgató.

Restaurant Carl Hiller, Berlin NW. Unter d. Linden 62-63.

A „Kristály” ásványvizet vendégeimnél igen kedvelt és szállitmányaink mindig a legjobb állapotban érkeznek meg.
Louis Adlon, tulajd.

The Savoy Hotel, London. A „Kristályforrás” ásványvizet kitünőnek találom úgy tisztan magában, mint borral vegyítve.
Henry Prüger, vendégfős.

The Splendid Hotel Ostende. A „Kristályforrás” ásványvizet a legkitünőbb és vendégeimnek legkedveltebb asztali vize, melynek hírneve túlhaladta az összes eddig ismert vizeket Ostendében.
Charles Vászárhelyi, igazgató.

Ő cs. és Apostoli kir. Felsőge Udvari Gazdasági hivatala, Wien.

A „Kristályforrás” igen kellemes ízű és üdítő italnak találtatott.
Franz von Worlitzky, cs. és kir. udvari gazdasági igazgató.

Hivatalos vélemények.

Budapest székesfőváros vegyészeti és tápszervizsgáló intézete a „Kristályforrás” ásványvizet *liszta*, bomlási anyagoktól egészen mentes és kémiai szempontból *egészségesnek* minősítette.

Az állami bakteriologiai intézet a „Kristályforrás” vizet tisztának és kifogástalannak minősítette.

Dr. Rigler Gusztáv, a kolozsvári egyetem egészségügyi tanára, az 1902 XII. magyar balneologiai kongresszuson a forgalomban levő különféle ásványvizeknek *bakteriologiai* szempontból történt vizsgálatáról tartott előadásában *legtisztábbnak* a „Kristályforrás” ásványvizet jelentette ki.

A magyar kir. tud. egyetem vegytani intézete a „Kristályforrás”-t *nagy mélységből fakadó állandó összetételű, igen tiszta,* magnesium hydrocarbonatos ásványviznek minősítette.

Az Országos Magyar kir. Kémiai Intézet megállapította, hogy a „Kristályviz” igen tiszta magnesium hydrocarbonatos ásványviz.

A magy. kir. Belügyminiszter 1906 március 6-án kelt 22882. számú határozatából. A „Kristályforrás” közegészségügyi szempontból *mint élvezetviz kitünő* és rendkívül értékes.

Az Országos Közegészségügyi Tan. a „Kristályforrás” *helyes és lisztán* való kezelése folytán a külföldön való versenyzésre más ásványvizekkel hivatottnak minősítette.

Bérbeadó kávéház.

Nagyikindán a jelenleg csődben levő „Korzó kávéház” helyiségei f. évi augusztus hó-tól — esetleg azonnal is — kávéháznak bérbeadóak. Bővebb felvilágosítással készségesen szolgál a háttulajdonos:

**Grifatong Péter, üvegkereskedő
Nagyikindán.**

Üzletvezető!

Nagyobb arányú étterem részére azonnali belépésre

üzletvezető

kerestetik. Agilis, csakis szakképzett keresetény, 45–50 éves pályázők küldjék be ajánlatukat, eddigi működés, életkor, családi állapot, nyelvismeret és fizetési igény megjelölése mellett „Állandó alkalmazás” — jellege alatt e lap kiadóhivatallá. Nős, gyermektelen is pályázhat, ha neje szakképzett. Belépés azonnal. 1–2

Egy ügyes és előzékeny

vendéglő szakember. 36 éves, — **vasuti vendéglő** vezetését elvállalja vagy esetleg a **III-ik osztályú elszámolásra átvénné.** Kiváncra hajlandó egy próba hónapot is kitölteni. Szíves ajánlatokat a **1914. VII. 114** jellege alatt a kiadóhivatal továbbít 2–2

Vágújhelyen

a vasuti állomástól gyalog öt percrenyire, közvetlen a vasuti pályával mellett egy újonnan berendezett **vendéglő**, mely 400 db gyümölcsfalat beültetett 2550 [] db nagyszálo területen van — eladó. Bővebben: **Ucsany József** tulajdonos **Vágújhelyen.** 2-3

Eladó kávéház.

Régi ismert és állandó jömenetű **kávéházi üzlet**, gyönyörű kerthelyiséggel. — más vállalkozás miatt vidéki nagyforgalmú városban jutó evonon eladó. Ártyagos bérlettel. 180 korona. Évi bére 9000 korona. Átvételhez csakely 10–15 ezer korona kívánatlik. — Komoly vevőknek ímet megírja a kiadóhivatal. 3–5

Kortyantó.

Marszonáznak . . .

Harsonáznak, trombitálnak —
Hivnak a csatára;
Gyere pajtis menjünk mi is
S nájnik föl a harci paripára.

Menjünk vígan, menjünk bátran,
Hevüljön a véréink —
S áldjuk sorsunkat, hogy végre,
Itt hagyhatjuk drága feleségünk . . .

Kis kőrös.

— Hé Tomi, adj egy pohár kört-sört!
Igenis kérem, mindjárt. Csak meg-
nézem, hogy abba hagyták-e már a táncot
— a kártelislák.

Jelek . . .

— Hogy lesz, hát bizony lesz, amit különben én
jó előre láttam.

— Hát aztán miből láttad?

— Jelekből, ocskós! A süteményeknek halóba bujtatása, a só-paprika-szörök bevonulása, a kávéházi

vascsorák stb. ilyen elfajulások mutatják, hogy valami rendkívüli dolog fog következni. S bekevertet az habóra . . . Mondtá Bende, a Balambár nagyvendéglő legidősebb bő-gyereke.

Eladó kocsmá üzlet.

Ába, Fehérmegyei nagy községben, Gyölkötől fennálló kocsmáüzlet, házal együtt. Örökiron eladó. Bővebben: **Stern Géza, Ába** (Fehér m.)

Eladó fogadó (szálloda)

Nagy vasuti gőcponttal rendelkező felvidéki nagy forgalmú városban egy ugyancsak jóforgalmú fogadó (szálloda) üzlet **betegség** miatt jutányosan és kedvező feltételek mellett eladó. Az üzlethez **étterem, sörcsarnok, kávéház, 6 szálló-szoba**, szép nyári kerthelyiség kútvízrel, jégerem, (mely tele van jéggel) stb. szükséges helyisége. Az ingatlan 250 hektó sör, 190 hektó bort és igen **nagy mennyiségű kávéházi ital**. **Vételár: 12.000 (tizenkétezer) korona.** Cím a kiadóhivatalban. 3–4

ILONA ARTÉZI ÁSVÁNYVÍZ

!!! LEGJOBB — LEGOLCSÓBB !!!

Eladó beszálló vendéglő

Nagrad megyében élénk forgalmú és 20 nagyobb országos vásárnak a központját képező községben, közeli a vasúthoz, 40 év óta fennálló és jömenetű beszálló vendéglő eladó. Az üzlethez tartozik: négy vendégszoba, konyha, egy nagy magazin — — — két udvar, fés — 70 koszár) — ezenkívül egy **forgalmas meszarozás**. Vételhez, nyolc — tizezer kor. szükséges. — továbbit

Kosola Ödön

vendéglő

Balatonalmádi. Fő-ut 6. 3-4

Csődtömegeladási hirdetmény.

A nagyikindai kir. törvényszék mint csődbíróóságának felhatalmazása alapján, ezennel közhírré teszem, hogy a vb. Ruz József „Co.ró” kávéház tulajdonos nagyikindai lakos csődtömégéhez tartozó, a csődtöltésben 1–94 és 99–102 1. számok alatt felvett 13961 kor. 60 fillér beszerzési és 6712 kor. 60 fillér beszerzési teljes kávéházi berendezés u. m. 2 tekeasztal, divánok, kávéházi- kerti székek és asztalok, ezüsttűm, üveg és porcellán edények, jégsezekrény, villany lusterok, kassza, nag tűzhely stb. zárt ajánlati tv verseny útján eladhatni fog.

1. A szabályzerben kiállítandó zárt írásbeli ajánlatok **1914 évi augusztus hó 10-ik napjának déli 12 órájáig** ügyvédi irodámban — kezeimben — átadandók. A beérkező ajánlatok telett javaslatom alapján a csődbíróóság fog határozni.

2. Ajánlattevő ajánlata alkalmával 400 kor. azaz négyezer korona köteles bánatpénz fejében készpénzben kezeimhez lefizetni és egyben ajánlatában kijelenteni, hogy az eladási feltételekkel ismeri és azoknak magától aláveti.

3. A csődtöltés ügyvédi irodámban a hivatalos örök által bármikor, az eladás alá kerülő kávéházi berendezés pedig közbenjöttim mellett naponként a déli 4 órák között bárki által megtekinthető.

4. A beérkezett ajánlat a ajánlattevőre azonnal, a csődtömégvezetőnkra nézve pedig csak az ajánlatnak a csődbíróóság által leendő elfogadása illetve jóváhagyása esetén válik kötelezővé.

5. Vevő köteles a bánatpénz elviesztésének terhe mellett a vételárat és a vételi illetéket a csődbíróóság jóváhagyó végzésének tudomása vételétől számított 21 órán belül kezeimhez készpénzben kifizetni és köteles ugyanezen időtől számított 3 napon belül a kávéházi berendezést átvenni és elszállítani.

6. A vétel után járó kincstári illetéket és nyugta bélyeget vevő köteles viselni.

7. Sem a csődtömég, sem a csődtömégvezető az eladásra bocsátott leltári tárgyakkal, sem mennyiségeért, sem minőségéért, sem pedig netán helytelen elvezetéséért semminemű zavartosságot nem vállal és a kávéházi berendezést érhető bármennyű vétel, avagy kár az ajánlat elfogadásától kezdve a vevőt terheli.

8. A mennyiben vevő a lentli feltételek bármelyikének elegend nem tesz, bánatpénzét elveszti s ha e miatt a kávéházi berendezés a későbbben tulajdonositanó más érdekesítési mód során az 5 ajánlatnál olesőbban adnaték el, a különbözetet, valamint a felmerülő kárt és költséget a tömegnek megtéríteni tartozik.

Nagyikindán, 1914 évi július hó 22-én.

Dr. Joanovits Márkó

ügyvéd, mint a vb. Ruz József csődtömégvezetőnk.

Novágh Károly mű- és diszmű-esztergályos

Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 3.

(Első Hazai Takarékpénztárral szemben)

Ajánló saját készítményű **elefantosnt-tekke (billiárd) golyók, dákok, sakk, dominó, lignum santum-golyók, bábuk, sétabotok, tájtek és borostyánkő duhadróvó-eszközöket stb. nagy választékban. — Billiárd-golyók **esztergályozása**, dákok, sakk és dominó javítása **olcsó árszámitással**, pontos határidőre való szállítással — elfogadhatnak. □**

Emmentáli

vagy különböző **csemegesajtokat** rendeljen csakis ...
a nyugatmagyarországi **sajtgyárak** és kivitelű vállalatok

Stauffer és Fiai Répcelak.

Igen jóforgalmu vasuti vendéglő nagyon csinos nyári kerti helyiséggel, fedett tekepályával, a hozzátartozó épületekkel betegségek miatt **örökké nyitva** eladó, esetleg **bérbéradó**. — Eladási ár: 28 ezer korona. Bérbévelet esetén: 2500 korona. Az üzlet bármely városi vendéglő családnak megfelel. Bővebbet: **Kovács Gyula** vendéglős, **Budapest**, 4-4

= Omnibusz =

alig használt, „**Köber-gyártmány**” 12 ülés és 12 álló helyre **olcsón eladó**. — Az omnibusz rendkívül könnyű járatu szerkezetével fogva hegyes vidéken is kelő könnyedséggel visz fel. 7-7

Bővebbet: **Schamberger Lászlónál Aradon.**

Eladó vasuti szálloda és vendéglő.
Budapesti pályaudvarral szemben lévő jóforgalmu vendéglős és szállodai üzlet, nagy kiterjedésű szép kerti helyiséggel, más vállalat miatt azonnal eladó. A szobák majd teljesen fedezik a házibért. Évi **ber 5000** korona. Még 7-6 ezer szerződés van. Komoly vevővel közli a címet a kiadóhivatal. 6-6

ELADÓ VENDÉGLŐ

Budapesten, a X. kerületben, egy **kitűnő nyári és téli üzlet**, melynek helyiségeit, cezáris jobb közönség látogatja, **házzal együtt teljes berendezéssel eladó**.
Az üzlet áll: két vendégszoba, egy lakosztály, téli és nyári konyha, nagy zárt veranda, szép kerti helyiség, jégverem, tekepálya és a szükséges melékkelhelyiségekből. Eladási ár **negyvenezer** korona. A ártól eladható 32 000 (harminckétezer) koronára szükséges. — Bővebb felvilágosítást nyújt a „Fogadó” kiadóhivatala VIII., Rákóczi-ut 13. 4-4

Papirszalvétát fölrírással vagy fölrírás nélkül a legjobb minőségben és jutányos árak mellett szállítunk.

Együttal értesítjük a t. fogadós, vendéglős és kávékés urakat, nem különben a főpincér és füzepincér urakat, hogy az **üzletben szükséges** mindentelje cikket, u. m. hektogratot és hektograt-tintát, logyávót, szípkát, kávéházi- és billiárd-kretákat és ezeken kívül: **ritszalma-szál, — papírlángér, — bon-blokk, — felirati táblák** — (pl. „Ma halászlé” — „Esténként katonazene” stb.) — díszes kivitelű borcímkek, s a vendéglős és kávéházi szakmától előforduló összes nyomtatványok a legjobb kiállításban és mérsékelt árak mellett szereshetők be a

„Vendéglős és kávéházi cikkek beszerzési vállalatnál”
Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 34. (Fogadó-nyomda)
Arjegyüket kiadatra ingyen és bérmentve küldünk.

Eladó vagy kiadó

„vendéglő, szálloda és kávéház” a vasut közvetlen közelében, amely áll 4 vendégszoba, vendéglő, kávéház, étterem, preparé, 2 lakosztály, konyha, kamra, mulató kerti helyiség, gardarob, udvar, istálló, mosókonyha, kocsiház. Az üzlet 400 000 területen fekszik és teljesen be van rendezve. Bővebbet: 6-6

Szabó Fekete János szálloda tulajdonos **Jászberény**.

Pestmegyei élénk forgalmu

közégszobán egy rég fennálló és igen jó menettel vendéglő, melyhez az **Ürökaszino is tartozik**, csatlakozó okok miatt szabad kézbe eladó. Az üzlet kitűnő forgalmáról bárki meggyőződhetik. — Bővebbet: 2-3

Barhács János vendéglős **Zagyverekás**.

Pályázati hirdetés.

A Máv. **Szajlerlakánin**a állomáson lévő pályaudvari vendéglő **1914 szeptember hó 1-től** számtanodó öt évre bérbéradó. Felhivatnak mindazok, kik a nevezett vendéglőt bérbé adhatják venni, hogy az 1. koronás bérleggel ellátott és **Ajánló a szajlerlakáninai pályaudvari vendéglő bérbéradó a 1912 évi augusztus hó 1-én** déli 12 óráig az alulról írtelvezetőség általános osztálya (nyóköneli) (üzletvezetőség) palota I. em. 10 sz.) személyesen vagy postán nyújtsák be. Bántatpénz fejében 200 korona (kettőszáz korona) a temesvári üzletvezetőség gyűjtőpénztárára 1914 évi augusztus hó 4-én déli 12 óráig elteendő. A vendéglőre vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség általános osztályában (II. em. 6 szám) tudható meg.
Temesvár, 1914 évi július havában. Az üzletvezetőség.

Felvidéki városban

(megyei székhelyen) egy igen jömenetlű és konkurrencia nélküli levő elsőrang, modern 20 szobás fogadó (szálloda, mely állandóan el van foglalva s nagy italforgalozási van, más városba való költözés miatt, jutányosan eladó. Vételhez: 20-22 ezer korona valóságos. Házibér: 6000 (hattezer) korona. Ovadék 3000 korona. Cím a kiadóhivatalban. 1-4

Szálloda, vendéglő, kávéház

üzlettem, mely a városnak élénk és jobb pontján fekszik, 10 szobás **teljes berendezéssel** s a kávéházi és vendéglői berendezéssel — más üzleti vállalat miatt, igen jutányosan s a telár értéken alul: **kettőezer koronáért** átadom **fvitelment 1500** korona feltevese elék. Még ötvezes szerződés van. **Kauschky Konrád** Koronafogadós **Nagybánya** Bővebbet: 4-4

Kiváló új fajborok!

Meghívás. Ó borok nagy választékban!

Visontai és Mátrahegyaljai Szőlőtelepek Borértékesítő Részvénytársasága

Elnök: Nagyméltóságú Dr. KALLAY ZOLTÁN v. b. t. l., Hevesvárm főispánja.
Igazgatóság székhelye: **GYÖNGYÖS** (Főter, Lubyház, Új bankpalota).

Sürgönycim: **Postafiók 1. sz. Telefon 99. sz. Visonta...tra**

Ó 1908—1911. évjáratu és új fajborok.
Pecsenye, csemege, szamorodni és asszu-borok.

Hazánk legnagyobb termő hegyi óltvány szőlőtelepei:
Beültetett terület 540 hold. Évi termés 12.000 Hltr.

A t. vendéglős urakat meghívjuk szőlőtelepeink pincészetének megtekintésére, szükségletük méltányos arban, idejkorán való biztosítása céljából.

Borfajok: Mézes, Ezerjő, Rizling, Furmint (Som), Hárslevelű, Muskát-Otonell, Chasselas, Kövidinka, Pozsonyi, Erdei, Mustos, Madelaine, Kadarka, Otello, Opörtó, Burgundi, Kabernet.

Budapesti képviselet:
X., Bányá-utca 12. Polgár Dávid
Telefon 122-41.

Zala-, Vas- és Somogy megyei képviselet:
Társaság urak, Budapest VII., Aréna-ut 17.
Telefon 144—14.

Erszékfalvai képviselet:
Lauer József ur
Erszékfalva, Alkotmány-u. 4.

Ezerrel több kiváló orvoslás és tanús ajándék!

1904. ST. LOUIS GRAND PRIZE.
Kisföldi utasokon kijelen aradományú Szt. Lukács-fürdői KRISTÁLY-ÁSVÁNYVIZET!

Kristály

forrás szénssavval telített ásványvíze hasznos ital *étvágyjavaráknál és emésztési nehézségeknél.* A legízesebb és legégségesebb asztali és borvíz. — Hatékony *szomjocillapító.* — Vidékre és külföldre *fuvardíjmentes* szállítás. — Kéjben árjegyzést. — Szénssavtelítés-nélküli töltés is rendelhető, mely hasonló *enyhesége* folytán pótolja a francia Evian és St. Galmier vizeket. Szt. Lukács-fürdő Kútvalólat Budán.

Borbetegségnél, hordókezelésnél (és tisztításánál) szükséges előjárásokra nézve teljes ismeretést nyújt a „**VENDEGLŐSÖK NAPT.-RA**” mely a „Fogadó” előzetesének kor. 2.50.

Utéleti berendezésű, konyhai s egyéb felszerelésű és minden cikkkel a FOGADÓ-ban hirdetések megkötésére.

Vendéglősök, kocsmárosok és kávéosok figyelmébe!

Üveg és porcellán áruk nagy választékban és eredeti gyári áron kaphatók
ifj. GRÜN WALD MÓR
üveg- és porcellán nagy raktárakban
Bpest, IV., Ferenc József-rakpart 6.
(a Ferenc József-híd közelében.)

Hirdetmény.

Rózsahegy r. t. város közönsége a városnak kellő közepén elterülő 1 kat. hold és 207 □-önyi területet vendéglő, szálloda és kávéház

céljaira teljesen ingyen átengedi annak kikötésével hogy a beletekendő tőke arányában az emelendő épület bizonyos évek (25—35) multán teljes felszereléssel a város birtokába jusszon. A telek értéke egyszázhuszezer korona. Bővebb felvilágosítást ad a

Polgármester.

1—5

A szabadalmazott „Viniconservator”

használatá által a bor mindig friss marad és ellentétl a megszavoyodásnak.

Felülműhatatlan mód a bor conserválására, amit a világ összes vegyészeti és borászati szakértői elismernek.

Nem lehet a „**Viniconservator**” nélkül vendéglős, étteremtulajdonos, sem borturgykereskedő, valamint szőlőtulajdonos sem. A „**Viniconservator**” gyakorlati használhatósága által nagyon sok hivat szerzett a kontinens borászati szakértői körében.

Az órási kivétel miatt a „**Viniconservator**” ára leszállított s ma már **20 kor.** —^{ért kapható.} Megrendelhető a darabonként

„**Viniconservator**” betéti társaságnál **Sziszek** (Horvátország).

Elismerő és köszönetnyilvánító levelek mindenki által megtekinthetőek.
— Használati utasítás és árjegyzék kivanatra ingyen és bérmentve. □

Pincérek figyelmébe!

Fő- és fizetőpincérek, kiknek *oldal-zsebárca* (papírpénz), vagy *örög- és ezüstpénz* számára *pincértáskára* van szükségük, amelynek feneke beilleszve, hanem a felszerés az aljával egy darabból készült. — a *legjutányosabb árak mellett* — szerezhetik be:

Moldár Vilmos *sértekönyvtárosnál, BUDAPEST, IV., Károlyi-körut 25. Központi udvaroskán.*
— Képes árjegyzék bérmentve —

Fogvájót, papírszalvétát, zipkát

és mindenféle vendéglői és kávéházi cikket **csak a Fogadó könyvnyomda vállalatnál** rendeljenek a t. vendéglős, kávé és főpincér urak. — A Fogadó-nyomda beszerzési vállalata (Budapest, VIII. Szentkirályi-utca 34) a legjobb minőségű cikkeket a legjutányosabban számítra szállítja a t. rendelőknek.

ERRMANN J. L. R.T.

cs. és kir. udvari szállító

1819. évben alapított országos szabad. Alpacca-
Chinaezüst- és fémáru-gyárának főraktára:

BUDAPEST, IV. KER., VACI-UTCA 8. SZ.
(Raktárak: Bécs, Gráz, Prága és Triestben.)

Nagy választék legszolidább kivitelű tárgyakból **Szállódk: Vendéglősök. Kávéháziak és háziartárok részére**